

Befejeződött az országos ifjúsági konferencia

Felelet 40 kérdésre — Távirat a Komszomolnak

Három napon át az ország minden részéből összesereglett háromszáz fiatal hallgatta Szegeden azokat az előadásokat, amelyek a magyar-szovjet barátságról rendezett első ifjúsági konferencián hangzottak el.

Azt, hogy a konferenciára sor került, hazánk felszabadulásának közelgő 25. évfordulója magyarázza: az a jubileum, amelynek méltó megünnepléséhez feltétlenül szükség van a két nép fél évszázados barátságának — részletesebb, átfogóbb — elemzésére.

A programba iktatott előadások — amelyek Mészáros Lajosnak, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a KISZ Központi Bizottsága első titkárnak megnyitó szavai után hangzottak el, ennek a sok fonálból sodródott szövetségnek összetevőit vették vizsgálat alá.

Nádasi József, a KISZ

KB titkára a magyar és a szovjet ifjúság ötven éve kezdődött kapcsolatáról szólt, s főképpen a testvérszervek egymáshoz való viszonyát elemezte. Bíró József külkereskedelmi miniszter a két nép gazdasági együttműködésének történetét tekintette át. Mint mondotta: különösen a KGST megalakulása óta vált nyilvánvalóvá, hogy milyen kölcsönös előnyökkel jár ha elsősorban egymással kereskedünk. Berencz János, a Külügyminisztérium pártbizottságának titkára ismét a kapcsolatoknak egy más vonatkozására hívta fel a figyelmet, amikor az államközi relációk fejlődését ismertette a hallgatósággal. Éppígy Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes is, aki pedig kulturális kapcsolataink alakulásáról szólt — előadótársaihoz hasonlóan történelmi példákra hivatkozva, részletesen.

A tegnap, csütörtökön véget ért háromnapos konferencia kétségkívül legnagyobb érdeklődéssel várt referátumát Lev Kornyisov, a Molodjoi Kommunizty fő-szerkesztő-helyettese tartotta. A szovjet előadó — aki a KISZ Központi Bizottságának vendégeként már hosszabb ideje tartózkodik Magyarországon, és tanulmányútja során sok értékes tapasztalatra tett szert — a Komszomol történetét elevevitte fel, de bőven szólt arról a munkáról is, amelyet a fiatalok nevelése érdekében végez a szovjet fiatalok szervezete. Különösen a konferencia résztvevői által felvetett kérdésekre adott válaszait hallgatták nagy figyelemmel a fiatalok, azokat a szavakat, amelyekkel többek között a Komszomol dotáció nélküli „gazdálkodásáról” — anyagi önállóságáról —, valamint a mai szovjet ifjúság széles körét érintő, különböző lakásépítési akciókról szólt. Lev Kornyisov — aki hamarosan visszatér hazájába — hosszabb cikkben számol majd be a szegedi konferencián és magyarországi látogatása során szerzett tapasztalatairól a Molodjoi Kommuniztyban.

A magyar-szovjet barátságról rendezett tanácskozást Szűts Pál, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője zárta be. Mint búcsúzó szavaiban mondotta: örömmel tapasztalták, hogy a meghívott vendégek igen nagy érdeklődést tanúsítottak az elhangzott előadások iránt. A konferencia három napja alatt összesen mintegy 40 kérdésre kellett feleletet adniuk az egyes témák előadóinak. Hasonlóképpen dicsőró szavakkal illette a konferencia rendezőinek — a KISZ Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága vezetőinek, munkatársainak — munkáját is Szűts Pál; a kitűnő feltételek nagyban hozzájárultak a tanácskozás sikeréhez — mondotta.

A jövőre sorra kerülő felszabadulási ünnepségek előkészítésére összehívott barátsági konferencia anyagát egyébként — a tervek szerint — hamarosan megjelentetik, azzal a céllal, hogy a KISZ-vezetők megfelelő anyaghoz jussanak a magyar-szovjet barátság történetének ismertetéséhez.

A munkával és szórakozással eltöltött három szegedi nap végső eseményeként egy távirat küldését határozták el a résztvevők: a Komszomolnak mondanak ebben köszönetet a szovjet ifjúságnak hazánk felszabadítása idején tett áldozataiért.

T. B.

Magyar—szovjet építésügyi tárgyalások

A Szovjetunió építésügyi minisztériumának küldöttsége befejezte 11 napos magyarországi látogatását, amelynek keretében a korszerű vas- és alumínium épületszerkezetek gyártását, felhasználását tanulmányozta. A delegáció megtekintett több budapesti és vidéki üzemet, építkezést, s tárgyalásokat folytatott magyar vállalatokkal.

A tárgyalások jegyzőkönyvét csütörtökön írták alá. Megállapodtak, hogy a két ország műszaki-tudományos együttműködését kiterjesztik a fém épületszerkezetek gyártásában és alkalmazásában szerzett tapasztalatok kicserélésére, hasznosítására. Tadszikisztánban és a gyakori földrengéseknek kitett más területeken ugyanis biztonságosabb az építkezés ezekkel a fém szerkezetekkel. A szovjet küldöttség kérésére a magyar fél vállalta, hogy egy hónapon belül kidolgozza javaslatát egy kiállításról, amelyen majd a magyar vas- és alumínium épületszerkezeteket mutatják be a szovjet szakembereknek.

Kész a „borsómenetrend”

Szakaszosan vetik a primőrt

A Szegedi Konzervgyár a tavalyinál nagyobb területre, 2 ezer 723 holdra kötött szerződést a Csongrád és a Békés megyei állami gazdaságokkal, tsz-ekkel korai borsó termesztésére.

Egyedül a szegedi Felszabadulás Tsz-ben ötszáz holdat hasznosítanak a kedvelt primőrrrel. Bodrogi Ferenc, a növénytermesztési ágazat vezetője elmondotta, hogy szakaszosan „menetrendszerűen” történik a vetés. Tíz különböző fajtának a magja kerül földbe úgy, hogy az egyes ültetvényszakaszokon hatnapos időbeli eltolódás legyen az érésben. Ez lehetővé teszi, hogy a gyár fel dolgozó kapacitásánál nagyobb mennyiséget egyszerűen ne szállítsanak be, és azt is, hogy mindig zsenge borsót kapjon az üzem. Az első és az utolsó szakasz bevetése között harmincöt napos az eltolódás. Jelenleg két gép dolgozik. Kulcsár Vilmos és Vízvári János traktoros, valamint Konecz Bálint és Szili György munkagépeket nyújtott műszakban vet. Egy gép napi teljesítménye így eléri a tizenöt-húsz holdat, ha az időjárás is kedvez. A szövetkezetnek saját borsófejtő gépei vannak, s csupán a kifejtett árut viszik majd be az üzembe. A nagy mennyiségben visszamaradó héjat friss takarmányozásra és silózásra használják.

A vetéssel egyidejűleg vegyszert is szórnak a földekre. A kitűnően bevált

gyomirtó szer feleslegessé teszi a kapálást és kevesebbe kerül a hagyományos növényápolásnál. Legnagyobb előnye azonban, hogy sok munkáskezet szabadít fel.

T. B.

52.

Horthy így hát elkészítette a proklamáció szövegét, beszélt egyik bizalmas tábornokával, Kisbarnaki Farkas Ferencel, aztán Lakatos miniszterelnökkel. Összehívatta Lakatossal a kormányt, Jurecek, s Reményi-Schneller miniszterek nélkül. Ez a két miniszter szokta tájékoztatni a németeket a minisztertanács üléseiről. S mivel ők kimaradtak a tárgyalásból, Hótti is informálatlanabb volt a szokottnál.

A kormányzó fia azonban mindent tudott. A család főelőíránként tanácskozott a feleségével, a menyével, s a fiával. Tőlük kért tanácsot, mit tegyen. Magdolna asszonynak határozottan azt volt a véleménye, hogy már nem lehet várni. Ili asszony, a meny felajánlotta, hogy amikor Horthy Veesenmayerral közli, fegyverszünetet kötött, ő majd az ajtó mögött hallgatja, s amikor a kormányzó kimondta a döntő mondatot, azonnal rohan a telefonhoz, telefonál a Rádióhoz, hogy beolvashatják a proklamációt. A kormányzó ugyanis megígérte még régebben Veesenmayernak, s általa a Führernek, hogy

Szeged művészeti díjai

Miklós Klára
érdemes
művész

Gyimesi
Kálmán
Liszt-díjas

Néhány órával a hazaérkezés után fáradtan, de határozottan fogadta a gratulációt Miklós Klára, a Szegedi Nemzeti Színház színművésze, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze. Mint beszámoltunk róla, szerdán a Fészek-klubban adták át a megismerő kitüntetést,

négy szerepét sorolva fel, amelyben az elmúlt évek során kiemelkedő nyújtott. Miklós Klára Stuart Mária-ját, az Optimista tragédiában megformált komisszárnőt, éppúgy szívesen idézik fel a szegedi színházbarátok, mint legutóbb a Koktél hatkorban látott alakítását. Hozzájuk csatlakozik Müller Édes fiaim című drámájában az anya, Kate alakja, s mikor erről kérdezem a művésznőt, néhány pillanatra a lányról, Ann-ról beszél. Húsz esztendeje ugyanis még Ann-t játszott.

Tizenöt éve került Pécsről Szegedre, s a Baradlaynéval debütált. Azóta művészete előrelépéssel színlakkal nőtt a szegedi színházhoz, a szegedi színjátszáshoz, ahol felejtethetetlen estéken oldott meg drámai szituációkat, hitetett el tragédiákat, vagy nevetetett meg vígjátéki helyzetekben. Vérteli színészként, akit éppúgy érdekel a dráma mélysége, mint a felszabadult komédiázás. Az utóbbi években viszonylag keveset láthatunk színpadon, annál gyakrabban viszont a pódiumon. Alig volt reprezentatív irodalmi est Szegeden, hogy az előadóművészek között ne találkoztunk volna vele. Szereti a verseket, otthon, négy fal között, a napi bosszúságok elől legszívesebben a klasszikusokhoz menekül. A pódiumtól viszont már fél kicsit, ha verset, prózát mond, nem ritkán győgszert, idegnyugtatót visz magával. A dobogó a fiatalok, legszívesebben nekik hagyná, de ha felkérlik, ma sem tud nemmel válaszolni.

Március 31-én a Színház- és Művészeti Szövetség elnökségi tagjának választották, kivül Berényi Gábor és Solti Bertalan vidéki, a többiek fővárosiak. És még egy kuriózum: a Gózon Gyula—Berkó Lili házaspár óta egyetlen érdemes művész házaspár tudunk az országban. Ők azok: Kormos Lajos és Miklós Klára. Gratulálunk!

A színházi társulat fiatal generációjához tartozik. Közéjük, akiknél naponta kézen a marsallbot, akiknek az operairodalom gazdag tárháza hivatkozón kínál magát; s akiknek a tehetségét ha szorgalom fűti, ha vágyainak az értük tenni kész akarát ad tartalmat, a világot válthatja meg oly ropant energiával. Gyimesi Kálmánban anynyi szüfla, tettvágy mozog, hogy jószerivel egy egész kamaratársulat profitálhatna belőle. A típusú operaénekes, akivel egy-magával is előadást lehet csinálni.

Énekes és színész, mert a korszerű operaszínpadon egyre csökken azok esélye (hacsak nem párját ritkító adottságokkal születtek), akik elnagyolják, észrevétlenül hagyják az operajátszás elengedhetetlen színpadi követelményeit. Rendezők mondták, szeretnek Gyimesi Kálmánnal dolgozni, mert érzik, tudja ezt, mert színészi és hálás partner.

Szerepköre a bariton. Igaz, a hang sötétebb színeit markánsabb tónusait ő sem siettettheti meg, orgánájának érése folyamatosan még oda kell érkeznie, de a vidéki színház, a szegedi, ahol néhány éve felült, s ahol eddigi sikereire országos fórumokról is felfigyeltek — nem mindig lehet törelmes. Gyimesi Kálmánt, a Varázsfuvola kitűnő Papagenóját megkereste már a vén púpos, Verdi Rigolettója, a Traviata idős Gerontója; sőt legutóbb Hindemith Mathis-a is, amiért eleget zsörtölődött, napokat morfondírozott, vajon nem fog-e ki rajta.

Állítólag kitűnő módszer az úsznitanlásra. („Jómagam persze más utat választottam”), ha a páciens egyből behajítja a mélyvízbe — mire kievickél, már csak a stílusán kell észrevenni. Gyimesi Kálmán is valahogy így kóstolt bele a baritonírodalom sűrűjébe Szegeden: Utólag már kevésbé bánja, ami ebből az alkalomból kivált, képp érthető. „Szeretkötőlgatásaiért” tegnapelőtt a felszabadulási évforduló Fészek klubbeli ünnepségén a Liszt Ferenc-díj III. fokozatát kapta.

Nikolényi István

Munkasikerek a metrónál

Egy év múlva, 1970. április 4-én várhatóan már utazhatunk a budapesti metró első, a Fehér út—Deák tér közötti szakaszán. A második, a Deák tér—Déli pályaudvar közötti szakasz építése most, 1969. április 3-án jelentős szakaszhoz érkezett. A szovjet fúrópájsz az egyik, az úgynevezett déli, tehát a Lánchíd felé eső oldalán húzódó alagútban el-

érte a Batthyány téri mélyállomást, miután előzőleg 5,5 méter átmérőjű, 360 méter hosszú alagutat fűrt a Duna alatt. A nagy munkasikerről Lakatos Ervin építész-mérnök a következő részleteket mondta el:

A Duna alatt nem volt könnyű alagutat építeni, mert még metángáz is jelentkezett. A követ, a kőbeágyazásokat, a kőpadkát súj-

tólégbiztos bányászati módszerekkel robbantottuk. A Bányászati Kutató Intézet segített, eredményesen. Szenczák, úgy látszik, mindig akad. A Duna alatt az, hogy szemet és metángáz találtunk. A Batthyány tér környékén pedig a kézerővel fejtett tőrában egy ósmamutatóf maradványaira buntunk.

nem tesz semmit a németek háta mögött. Így, ha két perccel azután hangzik el a fegyverszünet bejelentése, mint ahogy megmondta Veesenmayernak, nem szegte meg a szavát, de a birodalmi megbízottak ideje sem lesz intézkedni.

Eppen itt tartott a családi tanács, amikor az alagorban a rádióval szolgálatot teljesítő tiszt-helyettesek üzentek: újabb rejtjeles távirat érkezett. A kormányzó fia és menyje hozzájárult, hogy megfektje a sírját. A munka éjszakába nyúlt, a kis Horthy átkozódott, miért kell ennek a Faragónak ilyen hosszú táviratokat küldözgetnie, hajnalig tart, amíg megfektik?

Tizenegy óra tájban elnézett kért, hogy nagyon fáradt, lefekszik. Ki akarta magát pihenni a másnap reggeli találkozó előtt. Végeredményben nem minden nap jön össze az ember a németek által megszállt Budapestén a jugoszláv partizánok teljes felhatalmazással ellátott megbízottjával, Frissnek, erősnek kell lennie a tárgyalás során.

Körülbelül akkor, amikor ifjú Horthy Miklós nyugovóra tért, miután még másnap reggelre néhány megbízható embert kért kísérelül Lázár testőrtábornoktól — Hótti is aludni küldte a 8230-as ügynököt és Beranit.

— Menjenek, pihenjék ki magukat — búcsúzott tőlük. — Nem lesz könnyű a holnapi tornagyakorlat...

A két német ügynök nem éppen örömmel vette tudomásul Hóttitól, hogy a konspiráció kedvéért őket is letartóztatják. Azoknak a Gestapo-tisztnek, akik a letartóztatást végrehajtják, nem szabad tudniuk, hogy a kormányzó fia és a jugoszláv partizánküldött közötti találkozás provokáció eredménye. Nekik azt kell hinni, hogy valódi partizánokkal találkozik a kormányzó fia. Később majd, Bécsben, mielőtt tovább szállita-

nák a kis Horthyt és Bornemissza Félixet, szétválasztják a csoport tagjait. A 8230-as és Berani nem Mauthausenbe megy, hanem Belgrádba repül, s ott megkapja az illó jutalmat. Addig viszont el kell viselniük a letartóztatottak sorsát.

Hótti az ügynökök előtt a Gestapo-tiszteket igazította el. Elégedett volt velük. Gosekko, a Gestapo magyarországi vezetője tagbaszakadt, bikaerős, a judóban jártas embereket bocsátott rendelkezésére. A Gestaposokat Hótti saját kocsiján küldte el Skorzenyhez. Ismerkedjenek meg személyesen egymással, hiszen egymásra utalva hajtják végre az Unternehmen Maus utolsó lépését.

Hótti még egy darabig üldögélt íróasztala mögött, aztán ő is aludni tért. Az ágyban még olvasott egy sort. Chestertont olvasta, angol eredetben.

12.

Bornemissza Félix személyesen vezette be a kormányzó fiát az irodájába.

— Nagyon bölcs, hogy előbb jöttél — mondta neki. — Ha egy időben érkezett volna mindenki, ez felkelthette volna a figyelmet...

A falon a régi ingaóra fél kilen után néhány percet mutatott. A vezérigazgató helyet mutatott vendégének, maga pedig az ablakhoz lépett. Szétekintett az Eskü téren. Odalent minden csendes volt. A ház előtt ott állt a kormányzó fának sportkocsija. Mögötte egy ponyvával fedett katonai kocs. Abban üldögélt az a néhány testőr, akit Lázár altábornagy küldött a fiatal Horthyval, mint biztonságának őreit.

(Folytatjuk)